

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Miloše Zdražila a soudců JUDr. Víta Pejška a JUDr. Ivety Derikové ve věci

žalobce: **ŽĐAS a.s.**, IČO 46347160
sídlem Strojírenská 675/6, Žďár nad Sázavou 1

za účasti: **1. Obec Svratouch**, IČO 271004
sídlem Svratouch 290

2. Brněnské papírny, státní podnik – v likvidaci, IČO 12343
sídlem U mlýna 1755/5, Praha 4
zastoupené advokátkou JUDr. Z. [REDACTED] N. [REDACTED] S. [REDACTED]
sídlem v [REDACTED], P. [REDACTED]

3. Česká republika - Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, IČO 69797111
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, Praha 2
územní pracoviště Hradec Králové, Hradec Králové, Horova 180

o nahrazení části rozhodnutí Ministerstva zemědělství ČR, Pozemkového úřadu v Chrudimi ze dne 15. 6. 2005, č.j. PÚ 666/2005-20/05-2352,
k odvolání žalobce a 2. účastníka – Brněnské papírny, státní podnik - v likvidaci proti rozsudku Okresního soudu v Chrudimi ze dne 2. března 2018, č.j. 6 C 199/2005-587,

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se ve výrocích I., II. a III. potvrzuje.
- II. Rozsudek okresního soudu se ve výroku IV., pokud jde o náklady řízení mezi žalobcem a účastníkem Brněnskými papírnami, státní podnik - v likvidaci, IČO 12343, mění tak, že žalobce je povinen nahradit Brněnským papírnám, státní

podnik – v likvidaci, náklady řízení před okresním soudem ve výši 63.830,50 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho advokátky JUDr. Z. N. S.

Ve zbývající části se výrok IV. rozsudku okresního soudu potvrzuje.

- III. Žalobce je povinen nahradit Brněnským papírnám, státní podnik – v likvidaci, náklady odvolacího řízení ve výši 22.909 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho advokátky JUDr. Z. N. S.
- IV. Ve vztahu mezi žalobcem, obcí Svatouch a ČR – Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových žádný z těchto účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

- Okresní soud shora označeným rozsudkem určil, že žalobce je výlučným vlastníkem pozemku parcelní č. 1312/2, ostatní plocha o výměře 789 m², zapsaného pro katastrální území a obec Svatouch na listu vlastnictví 568 v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro Pardubický kraj, Katastrální pracoviště Chrudim, dříve označeného v pozemkové knize vedené pro katastrální území Svatouch, číslo knihovní vložky 113, jako pozemková parcela č. 1312/2, původní kultura les (výrok I.), dále rozhodl, že výrokem I. rozsudku se ve vztahu k pozemku parcelní č. 1312/2, ostatní plocha o výměře 789 m², zapsaného pro katastrální území a obec Svatouch na listu vlastnictví 568 v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro Pardubický kraj, Katastrální pracoviště Chrudim, nahrazuje část výroku II. a) rozhodnutí Ministerstva zemědělství, Pozemkového úřadu Chrudim ze dne 15. 6. 2005, č.j. PÚ 666/2005-20/05-2352 (výrok II.). Ve zbývající části, jíž se žalobce domáhal určení, že je výlučným vlastníkem pozemků nyní dle katastru nemovitostí označených jako parcela číslo 1306/1 - ostatní plocha o výměře 44.858 m², parcela číslo 1306/2 - ostatní plocha o výměře 3.147 m², parcela číslo 1312/1 - ostatní plocha o výměře 65.137 m², parcela číslo 1312/3 - ostatní plocha o výměře 486 m², parcela číslo 1312/4 - ostatní plocha o výměře 1.324 m², a parcela číslo 1277/3, ostatní plocha o výměře 2.902 m², zapsaných pro katastrální území a obec Svatouch na listech vlastnictví 568 a 870 v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro Pardubický kraj, Katastrální pracoviště Chrudim, dříve v pozemkové knize vedené pro katastrální území Svatouch, číslo knihovní vložky 113, jako parcely č. 1318, původní kultura role, č. 1319, původní kultura louka, č. 1320 původní kultura louka, č. 1308 původní kultura les, č. 1305, původní kultura les, č. 1310, původní kultura pastvina, č. st. 243, původní kultura stavební, č. 1306, původní kultura louka, a jako části pozemkových parcel č. 1312/1, původní kultura louka, č. 1304, původní kultura les a č. 1303/1, původní kultura louka, s tím že ke zmenšení parcely č. 1312/1 o 224 m² a parcely č. 1277/2 - ostatní plocha o 2.678 m² tak, jak byla tato zmenšení provedena dle GP z.č. 410-823/2001, se nemá nepřihlížet, žaloby podané dne 13. 7. 2005 a 4. 8. 2005 zamítl (výrok III.) a žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok IV.).
 - Okresní soud rozhodoval o žalobách ze dne 13. 7. 2005 a 4. 8. 2005 podle § 244 a násl. občanského soudního řádu (o.s.ř.), kterými se předchůdci žalobce domáhali, aby soud projednal věc, o níž předtím pravomocně rozhodl Pozemkový úřad v Chrudimi tak, že žalobce (resp. předchůdci žalobce) není spoluvlastníkem nemovitých věcí – pozemků, nacházejících se v katastrálním území a obci Svatouch, o jejichž vydání požádaly oprávněné osoby na základě zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (zákon o půdě).
 - Ve věci původně vedené pod sp.zn. 6 C 199/2005 předchůdce žalobce (N. Ch.) žádal určení svého podílového spoluvlastnictví pozemkových parcel kat. č. 1318 původní kultura role (nyní dle KN č. parcely 1306/1 o výměře 1,0844 ha), 1319 původní kultura louka (nyní dle KN č. parcely 1306/1
- Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Fífková.

o výměře 1,0934 ha), **1320** původní kultura louka (nyní dle KN č. parcely 1306/1 o výměře 0,0169 ha), **1308** původní kultura les (nyní dle KN č. parcely 1306/1 o výměře 0,0439 ha), **1305** původní kultura les (nyní dle KN č. parcely 1306/1 o výměře 0,7533 ha), **1310** původní kultura pastvina (nyní dle KN č. parcely 1312/1 o výměře 0,1591 ha), **st. 243** původní kultura stavební (nyní dle KN č. parcely 1312/1 o výměře 0,0764 ha), **1306** původní kultura louka (nyní dle KN č. parcely 1306/2 o výměře 0,3147 ha, parcely 1306/1 o výměře 1,4939 ha), **1312/2** původní kultura les (nyní dle KN č. parcely 1312/2 o výměře 0,0789 ha) a části pozemkových parcel kat. č. **1312/1** původní kultura louka (nyní dle KN č. parcely 1312/1 o výměře 5,0787 ha), **1304** původní kultura les (nyní dle KN č. parcely 1312/3 o výměře 0,0486 ha, č. parcely 1312/4 o výměře 0,1324 ha, č. parcely 1312/1 o výměře 0,1023 ha), **1303/1** původní kultura louka (nyní dle KN č. parcely 1312/1 o výměře 1,0972 ha), vše v k. ú. a obci Svatouch s tím, že ke zmenšení parcely dle KN č. 1312/1 dle GP z.č. 410-823/2001 o 224 m² se nepřiblíží.“ Dále žalobce v původní žalobě sp.zn. 6 C 199/2015 žádal „určení, že je též spoluvlastníkem pozemkových parcel kat. č. : 1312/1 a 1303/1 nyní dle KN 1277/2 v k.ú. Svatouch a obci Svatouch, ve výměře 5.906 m², tedy beze změny dle GP z.č. 410-823/2001.“ Těmito navrhovanými výroky mělo být nahrazeno rozhodnutí vydané Ministerstvem zemědělství, Pozemkový úřad Chrudim, pod č.j. PÚ 666/2005-20/05-2352 dne 15. 6. 2005 v části, kdy bylo rozhodnuto, že žalobce (N. Ch.) není: „spoluvlastníkem nemovitostí uvedených výše pod bodem I. a že je spoluvlastníkem nemovitostí uvedených výše pod bodem II, avšak ve zmenšené výměře“.

4. Ve věci původně vedené pod sp. zn. 6 C 214/2005 předchůdci žalobce (E. Š., MUDr. D. P., B. H., E. H. a M. T.) žádali určení svého podílového spoluvlastnictví pozemkových parcel kat. č. **1312/1 a 1303/1** (nyní dle KN parcela 1277/2), **1318** původní kultura role (nyní dle KN č. parcely 1306/1), **1319** původní kultura louka (nyní dle KN č. parcely 1306/1), **1320** původní kultura louka (nyní dle KN č. parcely 1306/1), **1308** původní kultura les (nyní dle KN č. parcely 1306/1), **1305** původní kultura les (nyní dle KN č. parcely 1306/1), **1310** původní kultura pastvina (nyní dle KN č. parcely 1312/1), **st. 243** původní kultura stavební (nyní dle KN č. parcely 1312/1), **1306** původní kultura louka (nyní dle KN č. parcely 1306/2, č. parcely 1306/1), **1312/2** původní kultura les (nyní dle KN č. parcely 1312/2), části pozemkových parcel kat. č. **1312/1** původní kultura louka (nyní dle KN č. parcely 1312/1), **1304** původní kultura les (nyní dle KN č. parcely 1312/3, 1312/4 a 1312/1), **1303/1** původní kultura louka (nyní dle KN č. parcely 1312/1), **1303/1** původní kultura louka (nyní dle GP z.č. 410-823/2001 část parcely 1277/3), **1312/1** původní kultura louka (nyní dle GP z.č. 410-823/2001 část parcely 1277/3), vše v k. ú. a obci Svatouch s tím, že ke zmenšení parcely dle KN č. 1312/1 dle GP z.č. 410-823/2001 o 224 m² se nepřiblíží“. Těmito navrhovanými výroky (v původní věci sp. zn. 6 C 214/2005) mělo být nahrazeno rozhodnutí Ministerstva zemědělství, Pozemkového úřadu v Chrudimi z 15. 6. 2005, č.j. PÚ 666/2005-20/05-2352, v části, kdy bylo rozhodnuto, že žalobce (E. Š., MUDr. D. P., B. H., E. H. a M. T.) „není spoluvlastníkem nemovitostí uvedených ve výroku II. písm. a, c) napadeného rozhodnutí, jakož i v části, kdy bylo rozhodnuto, že je spoluvlastníkem ... pozemkových parcel kat. č.: 1312/1 a 1303/1, nyní dle KN 1277/2 o výměře 3.228 m²“.

5. Žalobce se tak domáhal určení, že je vlastníkem nevydaných pozemků s tím, aby v této části soud rozhodnutí Ministerstva zemědělství ČR, Pozemkového úřadu v Chrudimi ze dne 15.6.2005, č.j. PÚ 666/2005-20/05-2352 nahradil, jelikož pozemkový úřad podle žalobce nesprávně rozhodl, že tyto pozemky nelze vydat pro existenci zákonné překážky vydání dle § 11 odst. 1 písm. e) zákona o půdě (zřízení tělovýchovného či sportovního zařízení) a žalobci náleží za nevydané pozemky náhrada. Stejnou překážkou vydání bylo dle pozemkového úřadu golfové hřiště, které posoudil jako tělovýchovné a sportovní zařízení. Žalobce namítal, že do 1. 10. 1976 nebyly na předmětných pozemcích provedeny terénní úpravy, které by mohly být považovány za tělovýchovné či sportovní zařízení a hra byla provozována provizorně a na podstatně menší ploše než je ta, která je nyní odmítána k vydání. Územní rozhodnutí nebylo po 1. 10. 1976 nikdy vydáno. Golfové hřiště nebylo před 1. 10. 1976 vybudováno, hřiště bylo dobudováno až po vydání zákona o půdě. Obdobnou argumentaci uplatnil žalobce i na požadavek na určení vlastnictví k parcelám č. 1277/2

a k parcele dnešního č. 1277/3, kdy překážku vydání spatřoval správní úřad ve smyslu § 11 odst. 1 písm. c) zákona o půdě v zastavěnosti tohoto pozemku vodní nádrží, koupalištěm.

6. Účastníci na straně žalované, a to zejména 2. účastník – Brněnské papírny, státní podnik – v likvidaci (dále jen Brněnské papírny), který se řízení účastnil aktivně, navrhovali zamítnutí žaloby, rozhodnutí správního orgánu považovali za správné. Namítali, že žalobní tvrzení nemají oporu v provedených důkazech a nesprávný je právní názor žalobce o aplikaci § 11 odst. 1 písm. e) zákona o půdě, neboť při přechodu na stát bylo na předmětných pozemcích v době do 1. 10. 1976 zřízeno golfové hřiště, původní vlastníci užívali pozemky v omezeném rozsahu pro amatérský rekreační golf a jejich záměrem bylo vybudovat lesopark s golfovým hřištěm, což se jim podařilo z malé části. Geometrický plán vyhotovený v roce 1968 v souvislosti s předáním pozemků státu měnil kultury pozemků proto, aby mohlo být v souladu s přáním dárců vybudováno regulérní golfové hřiště a stát následně převedl pozemky do správy Žďárských strojírny a slévárny a slévárny s podmínkou, že po dobudování bude plocha používána jako golfové hřiště. Dobudování do stavu, kdy lze hovořit o tělovýchovném zařízení ve smyslu zákona o půdě, bylo provedeno do 1. 10. 1976. Směrný územní plán obce Svatouš z roku 1975 podle Brněnských papíren na dvou místech pojednává o hřišti takovým způsobem, že je zřejmé, že bylo již koncem tohoto roku dobudováno jako zařízení ve smyslu § 11 odst. 1 písm. e) zákona o půdě. Tento závěr nevylučuje, že po tomto datu bylo hřiště zkvalitňováno, renovováno či rozšiřováno. Ve smyslu zákonných překážek vydání dle § 11 odst. 1 zákona o půdě rozhoduje fakticita stavby, její charakter a skutečnost, zda vydání pozemku brání zákonem předvídané překážky.
7. Okresní soud v napadeném rozsudku rozhodoval o dvou původně samostatných žalobách, které následně spojil ke společnému řízení nadále vedeného pod sp.zn. 6 C 199/2005, přičemž nynější žalobce je nástupcem původních šesti žalobců a jistých změn doznali i účastníci na straně žalované, a to vlivem změn právní úpravy a jejího výkladu (např. zánik Pozemkového fondu či vyjasnění pozice krajů), jakož i vymezením okruhu účastníků na straně žalované, s ohledem na konkrétní část správního rozhodnutí, která měla být žalobou nahrazena.
8. Okresní soud v odůvodnění svého rozhodnutí podrobně popsal průběh řízení před správním orgánem včetně důkazů správním orgánem provedených a shrnul, z jakých skutkových zjištění správního orgánu vyšel. V podrobnostech odvolací soud na tato skutková zjištění odkazuje a pro přehlednost pouze činí následující shrnutí.
9. Oprávněné osoby podaly u správního orgánu návrh na vydání předmětných pozemků dne 14. 4. 1992. Pozemkový úřad v Chrudimi dospěl ohledně předmětných pozemků k závěru, že právní nástupci původních vlastníků A. a B. Ch. jsou oprávněnými osobami podle § 4 odst. 2 písm. a) a e) a odst. 4 zákona o půdě, se kterými povinná osoba (tehdy Žďárské strojírny a slévárny, s.p., nyní Brněnské papírny s.p. v likvidaci) odmítla uzavřít dohodu o vydání těchto nemovitostí, avšak vydání rozhodnutí o vlastnictví těchto nemovitostí podle § 9 odst. 4 zákona o půdě brání překážky uvedené v § 11 odst. 1 písm. a), c) a e) zákona o půdě (pozemky v osobním užívání, pozemky zastavěné a pozemky na nichž je sportovní zařízení). Pozemkový úřad přitom nepochyboval, že předmětné pozemky přešly na stát v rozhodném období (§ 4 odst. 1 zákona o půdě) v důsledku smlouvy o darování nemovitostí uzavřené dárce v tísní (§ 6 odst. 1 písm. h) zákona o půdě).
10. Na základě rozsáhlých šetření správní úřad dospěl k závěru, že pozemky byly součástí zemědělského půdního fondu, manželé Ch. podle správního úřadu dle dobových dokumentů využívali pozemky pro rekreační golf, přičemž pozemky pořídili se záměrem vybudovat golfové hřiště s lesoparkem. Toto hřiště však od roku 1954 postupně zpustlo a od roku 1968 začalo být obnovováno. V době darování byly pozemky zčásti využívány k rekreačnímu golfu, ale především k zemědělské výrobě a ke skutečnému obnovení a výstavbě došlo až po přechodu pozemků na stát. Zvláštní podmínkou převodu pozemků Žďárským strojárnám bylo skutečné užívání pozemků jako golfového hřiště.

11. Pozemkový úřad ve svém rozhodnutí uvedl, že se mu podařilo „*zcela uzavřít*“ otázku, kdy bylo hřiště dobudováno do stavu, kdy lze hovořit o tělovýchovném zařízení dle § 11 odst. 1 písm. e) zákona o půdě; tímto okamžikem je konec roku 1975, neboť Směrný územní plán obce Svatouch, zpracovaný v r. 1975 v popisu současného stavu výslovně hovoří o golfovém hřišti o výměře 13 ha, nikoli o jeho případném dobudování či dokončení, což podle správního úřadu „*nevylučovalo další zkvalitňování, údržbu, rozšiřování apod., stávajícího golfového hřiště*“. Pozemkový úřad dospěl k závěru, že golfové hřiště bylo na předmětných pozemcích fakticky zřízeno po jejich odnětí (1. 7. 1969), avšak před 1. 10. 1976):
12. Pozemkový úřad shrnul, že oprávněným osobám vydává pozemky, které souvisely se zemědělskou a lesní výrobou a ve výroku II. písm. a) rozhodnutí, které žalobce žádal nahradit, konstatoval, že pozemkové parcely uvedené pod bodem II. a) se nevzdávají pro překážku dle § 11 odst. 1 písm. e) zákona o půdě [sportovní zařízení – golfové hřiště], pod bodem II. b) ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) zákona o půdě [právo osobního užívání zřízené v souladu s předpisy] a dále pak pod bodem II. c) § 11 odst. 1 písm. c) zákona o půdě [zastavenost vodní nádrží - koupalištěm]. Pozemkový úřad rovněž rozhodl, že za tyto nevydané pozemky oprávněným osobám a dědicům po oprávněných osobách náleží od státu náhrada podle ust. § 11 odst. 1 zákona o půdě nebo náhrada podle § 14 a § 16 zákona o půdě.
13. S těmito závěry pozemkového úřadu se ztotožnil i okresní soud, který jednak vyšel z důkazů provedených před správním orgánem (důkazy čerpal ze správního spisu), ale také z důkazů, které sám provedl (např. výslech znalce Ing. Kopáčka, ohledáním místa samého, svědeckou výpovědí paní K. leteckými snímky z doby 40. – 90 let). Okresní soud také dospěl k závěru, že původní vlastníci manželé Ch. odevzdali státu rozlehlé pozemky přesahující výměru 12 hektarů, na nichž pan A. Ch. dlouhodobým, vytrvalým, a cílevědomým úsilím, vybudoval cenný krajinný celek. Dar byl odevzdán pod evidentní hrozbou zničení tohoto celku. Zničení hrozilo jednak v důsledku tlaku na využití pozemků pro zemědělskou velkovýrobu a na „*socializaci*“ tohoto prostoru a jednak v důsledku faktického odnímání vlastnictví, povolování, či strpěním výstavby objektů pro individuální rekreaci, ze strany tehdejších orgánů veřejné moci. Okresní soud uzavřel, že manželé Ch. darovali předmětné pozemky v rozhodném období bezúplatně v tísní (§ 4 odst. 1 a § 6 odst. 1 písm. h) zákona o půdě).
14. Okresní soud se také ztotožnil se závěrem správního orgánu, že na věc je nezbytné aplikovat zákon o půdě (a nikoli zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích).
15. Okresní soud doplnil skutková zjištění dalším dokazováním, vyslechl znalce Ing. K., který podal posudek v řízení před správním úřadem a provedl místní ohledání, ze kterého zjistil aktuální stav předmětných pozemků, jejich umístění, povahu, jakož i stávající podobu hřiště. Ze snímků leteckého měřičského snímkování prováděného v oblasti předmětných pozemkových parcel v nepravidelných intervalech a v různém rozlišení v letech 1949 až 1992 soud zjistil, že areál golfového hřiště, tak jak vypadal v roce 1992, kdy oprávnění uplatnili nárok na vydání předmětných pozemků podle zákona o půdě, je dobře patrný na fotografiích z let 1949, 1954, 1956, 1960, 1966, 1968, 1970, 1976, 1980, 1982, 1983, 1984 a 1990. Je patrné, že stromy, stromky a keře nezbytně dotvářející areál hřiště, v průběhu let vzrůstaly podle záměru sledujícího vytvoření areálu golfového hřiště. Kromě této vegetace jsou na všech snímcích patrné herní prvky (odpaliště, bankry, přírodní překážky), včetně možného průběhu drah a jamkovišť. Ze snímků z let 1970 až 1976 není patrná taková změna, která by dokládala zřízení tělovýchovného a sportovního zařízení právě v této době, a nikoli, již předtím. Výslechem svědkyně paní K., prezidentky golfového klubu, který využívá hřiště na předmětných pozemcích, okresní soud zjistil, že svědkyně na hřiště jezdí od roku 1975, kdy se stala členkou klubu, její manžel byl členem od roku 1972. Hřiště bylo od roku 1968 obnovováno. V roce 1975 se hrálo na sedmi hratelných jamkách, v tomto roce byly na hřišti pořádány golfové turnaje. Svědkyně popsala, že na pozemku č. 1312/4 se hraje golf jenom v malé části spodního cípu tohoto podlouhlého pozemku, na pozemku č. 1312/3 se hraje golf, je součástí hřiště, byť se nehraje na celé její ploše. Parcela č. 1312/2 není součástí hřiště.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Fífková.

16. Zjištění, že hřiště zde již v zásadě bylo v době před odnětím pozemků v roce 1969 a že následně byly prováděny práce udržovací a obnovovací povahy (odstranění náletů), koresponduje i s údaji obsaženými ve Směrném územním plánu z roku 1975, areál s výměrou 13 ha, který směrný plán popisuje jako existující, je podle názoru okresního soudu tímž areálem, který zde byl v době odnětí, tedy v roce 1969, ale i např. v roce 1959, kdy je golfové hřiště popisováno mj. údajem 13 ha. Existence areálu golfového hřiště, zřetelně z krajiny vyděleného, tak jak je vidět na snímku leteckého měřičského snímkování z roku 1992, je nepochybně patrná i ze snímků z let 1949 až 1976. Hřiště zde bylo před 1. 10. 1976.
17. V projednávané věci na základě provedených důkazů okresní soud uzavřel, že golfové hřiště, jako cíleně vytvořený areál, umístěný na zemědělských a lesních pozemcích fakticky existovalo v době odnětí těchto pozemků a již před 1. 10. 1976, což znamená, že je zde překážka bránící vydání těchto pozemků ve smyslu § 11 odst. 1 písm. e) zákona o půdě.
18. Při rozhodování o posouzení rozsahu golfového hřiště a zvažování judikatorních požadavků na straně jedné a povahy projednávané věci na straně druhé, dospěl okresní soud k závěru, že golfové hřiště je svébytným přírodním sportovištěm, které má typicky areálovou povahu (oprávnění použili v roce 1992 výraz „*cenný komplex nemovitostí*“), jehož rozloha není omezena na jednotlivé herní prvky a jejich bezprostřední okolí (hřiště by bylo tvořeno souborem těchto prvků), ale golfové hřiště zahrnuje i okolí jednotlivých herních prvků a prostor mezi nimi. Ke zvláštnostem golfového hřiště jako sportoviště nutno řadit i skutečnost, že i lesní porosty tvoří jeho součást, což konstatoval i soudem vyslechnutý znalec.
19. Okresní soud poté, co projednal věc, o níž předtím rozhodl pozemkový úřad, dospěl na základě výše uvedených důvodů především k závěru, že žaloba, kterou se žalobce domáhal výroku o vlastnictví pozemků, o jejichž vydání oprávnění jako právní nástupci manželů Ch. [redacted] požádali podle zákona o půdě, je nedůvodná v části týkající se vlastnictví pozemků, na nichž se fakticky nachází areál golfového hřiště vymyšlený, naplánovaný, založený a vybudovaný právním předchůdcem žalobce, panem A. [redacted] Ch. [redacted] v letech 1946 až 1949. Areál golfového hřiště se však prokazatelně nenachází na jednom z pozemků, které žalobce učinil předmětem řízení (č. 1312/2), přičemž v tomto případě ani nejde o provázanou a funkční součást golfového hřiště. Proto okresní soud žalobě v této části vyhověl podle § 250j odst. 1 o.s.ř. a konstatoval, že žalobce je vlastníkem tohoto pozemku (výrok I.). Shodně jako pozemkový úřad užil dnešního označení pozemků. Výrokem I. okresní soud o vlastnictví pozemku č. 1312/2 rozhodl jinak, než pozemkový úřad a tímto soudním výrokem nahradil rozhodnutí pozemkového úřadu v rozsahu, v němž se týká předmětného pozemku. Takový následek soud v souladu s § 250j odst. 2 o.s.ř. uvedl ve výroku svého rozsudku (výrok II.).
20. V té části, kde se žaloba týkala pozemků, na nichž se nachází areál golfového hřiště, okresní soud žalobu zamítl s odůvodněním, že výroku o vlastnictví žalobce k pozemkům č. 1306/1, č. 1306/2, č. 1312/1, č. 1312/3 a č. 1312/4, brání § 11 odst. 1 písm. e) zákona o půdě. Argumenty žalobce, že golfové hřiště není tělovýchovným a sportovním zařízením tvořícím překážku vydání, okresní soud neshledal důvodnými. Pozemky č. 1306/2, 1312/3 a 1312/4, o nichž žalobce tvrdil, že nejsou součástí hřiště, okresní soud shledal součástmi areálu golfového hřiště. Ve vztahu k pozemku č. 1277/3 se soud rovněž ztotožnil se závěrem pozemkového úřadu, že tento pozemek nelze vydat pro překážku vydání ve smyslu § 11 odst. 1 písm. c) zákona o půdě, představovanou vodní nádrží – koupalištěm. Námitky žalobce proti vyhovujícímu výroku pozemkového úřadu ve vztahu k pozemku č. 1277/2 soud chápal jako námitky brojící právě proti nevydání pozemku 1277/3, o níž byl pozemek 1277/2 zmenšen. Okresní soud proto v této části žalobu zamítl (výrok III.).
21. O nákladech řízení okresní soud rozhodl v souladu s § 142 odst. 3 o.s.ř. (neúspěch Brněnských papíren jen v nepatrné části) a dospěl k závěru, že úspěšnému účastníku č. 2 nelze přiznat náklady řízení, neboť v tomto řízení nejde o náklady účelně vynaložené. Státní podnik v likvidaci je právním subjektem se svébytným postavením (zákon č. 77/1997 Sb., resp. č. 111/1990 Sb.), neboť jeho majetek a vůle je zcela odvislá od státu, který ostatně při likvidaci vedle aktiv v posledku přebírá

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Fífková.

i jeho pasiva, což vše spadá do majetkové sféry České republiky. Stát je rovněž objektivně schopen přijmout nezbytná organizační opatření nutná k tomu, aby bylo vystupování v soudním řízení kvalifikované bez externí pomoci. V této věci navíc byl od samého počátku účastníkem řízení též Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových a je na státu, aby v tomto typu sporů vytvořil prostor pro ujednání o nějaké formě efektivního zastoupení, resp. společného postupu hájícího též zájem. Od počátku účinnosti zákona o půdě je stát a jím řízené subjekty pravidelným účastníkem restitučních sporů a je objektivně schopen procesně vystupovat bez nutnosti opatřovat externí zastoupení advokáty. Ostatní účastníci na straně žalované náhradu nákladů řízení nepožadovali. Proto okresní soud žádnému z účastníků (ani státu) nepřiznal náhradu nákladů řízení (výrok IV.).

22. Rozsudek okresního soudu napadl odvoláním směřujícím proti výroku III. a vedlejšímu výroku IV. žalobce. Účastník Brněnské papírny podal odvolání do výroků I., II. a IV. rozsudku okresního soudu.
 23. Žalobce ve svém odvolání namítal, že okresní soud došel k nesprávnému závěru, pokud jde o určení překážky bránící ve vydání pozemků žalobci jako právnímu nástupci původních oprávněných osob. Okresní soud se nevypořádal s námitkami a argumentací žalobce o doložení staveb v občanskoprávním smyslu založenými judikáty Nejvyššího soudu ČR, kdy sportoviště ve smyslu § 11 odst. 1 písm. e) zákona o půdě musí být stavbou v občanskoprávním smyslu, čímž se rozumí věc, která je způsobilá být samostatným předmětem práv a nemůže být součástí jiné věci, tedy např. součástí pozemku. Z podstaty charakteru golfového hřiště však vyplývá, že to je vždy součástí pozemku, tedy jiné věci a není tak věcí samostatnou, nemůže být proto stavbou v občanskoprávním smyslu a tvořit tak překážku pro nevydání věci ve smyslu ust. § 11 zákona o půdě. Soud I. stupně se tím však nezabýval, čímž nedostatečně zjistil skutkový stav ve věci a dospěl k nesprávnému právnímu posouzení. Poukázal na to, že okresní soud nerozhodoval na základě jistoty o skutkovém stavu, ale pouze na základě pravděpodobnosti, přestože sám tuto pravděpodobnost považuje za dostatečnou. Závěr soudu, že má za prokázanou faktickou existenci golfového hřiště a jeho rozsah k období před 1. 10. 1976 nemůže obstát, když soud jednak vycházel z místního šetření, které proběhlo v roce 2017 a z leteckých snímků z 60 a 70. let vyhodnocených bez potřebných odborných znalostí. Naopak předmětné pozemky sloužily v posuzované době (tj. před rokem 1969 a i před říjnem 1976) k zemědělským účelům a probíhala na nich senoseč. Žalobce dále namítal, že pozemky p.č. 1312/3 a 1312/4 funkčně nesouvisí s tzv. golfovým hřištěm, když je zjevné, že v lese (p.č. 1312/4) nebo na cestě (p.č. 1312/3) se golf nehraje, na zbývajících pozemcích tvořících v současné době areál golfového hřiště lze hrát golf bez omezení, a není zde důvod, proč i tyto pozemky nevydat žalobci. Žalobce argumentoval rozhodnutím Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 28 Cdo 894/2010 s tím, že s ohledem na smysl a účel restituční je potřeba vycházet při výkladu § 11 odst. 1 písm. e) zákona o půdě z toho, že faktická existence sportovního zařízení je sice překážkou pro vydání, ale současně muselo dojít k jeho zřízení po přechodu na stát, ale před 1. 10. 1976; pojem zřízení je totiž nutné interpretovat tak, že došlo k jeho zřízení po přechodu na stát, protože jinak by výklad uvedeného ustanovení vedl k absurdnímu a z právního hlediska neakceptovatelnému závěru, že stav pozemku v době přechodu na stát je překážkou pro jeho vydání v rámci restituce. V řízení bylo prokázáno, že zde golfové hřiště fakticky existovalo již v době přechodu na stát a není tak naplněn smysl a účel výjimky dle § 11 odst. 1 písm. e) zákona o půdě a nic tak nebrání vydání požadovaných pozemků. Rozhodnutí o nákladech řízení v části IV. výroku rozsudku považuje žalobce za správné. Žalobce navrhl, aby odvolací soud rozsudek okresního soudu v napadeném výroku III. změnil tak, že se určuje, že žalobce je výlučným vlastníkem pozemků – parcel č. 1306/1, 1306/2, 1312/1, 1312/3, 1312/4 a 1277/3, zapsaných na listech vlastnictví 568 a 870 pro katastrální území a obec Svratouch.
 24. Brněnské papírny v rámci odvolání do výroku I., II. a IV. rozsudku namítaly, že okresní soud dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním ohledně pozemku p.č. 1312/2. V uvedeném řízení bylo provedeno rozsáhlé dokazování, na základě kterého soud I. stupně učinil správná skutková zjištění a správně právně posoudil žaloby v částech, kterými se žalobce domáhal určení vlastnictví
- Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Fifková.

k pozemkům p.č. 1277/2, 1277/3, 1306/1, 1306/2, 1312/1, 1312/3 a 1312/4 v k.ú. a obci Svratouch a nahrazení rozhodnutí Ministerstva zemědělství, Pozemkového úřadu Chrudim č.j. PÚ 3666/2005-20/05-2352 ze dne 15. 6. 2005 kdy soud I. stupně v tomto rozsahu žaloby zamítl. Podle účastníka č. 2 - Brněnské papírny však okresní soud nesprávně rozhodl o pozemku p.č. 1312/2, jehož výlučným vlastníkem určil žalobce a svým určením pak nahradil část výroku II. a) rozhodnutí Ministerstva zemědělství ČR, Pozemkového úřadu v Chrudimi ze dne 15. 6. 2005, č.j. PÚ 666/2005-20/05-2352. Okresní soud dospěl k závěru, že tento pozemek není součástí golfového hřiště, ani s ním není ve funkční souvislosti a žádná překážka vydání dle § 11 odst. 1 zákona o půdě se na něj, oproti ostatním pozemkům, nevztahuje. S tímto právním závěrem se účastník č. 2 neztotožnil, naopak má za to, že provedeným dokazováním bylo prokázáno, že i pozemek p.č. 1312/2 je součástí golfového hřiště a je s ním ve funkční souvislosti, neboť celé golfové hřiště resp. i pozemek p.č. 1312/2, je třeba považovat za účelový funkční a vlastnický celek. Golfové hřiště je svébytným přírodním sportovištěm, které má typicky areálovou povahu, jehož rozloha není omezena na jednotlivé herní prvky a jejich bezprostřední okolí, ale golfové hřiště zahrnuje i okolí jednotlivých herních prvků. Na pozemku p.č. 1312/2 je lesní porost bezprostředně za odpalištěm č. 4 a rovněž nedaleko odpaliště č. 6 a celkově dotváří přírodní areál golfového hřiště a jeho ráz, i když se na daném pozemku golf jako takový přímo nehraje, tedy jedná se o provázanou a funkční část golfového hřiště a tak i daný pozemek, který dotváří přírodní ráz golfového hřiště je skutečně využitelný k provozu sportovního zařízení. Golfové hřiště včetně pozemku p.č. 1312/2 splňuje požadavek areálu, pak takový areál nelze dělit a vydat jeho část. Pokud by tedy soud I. stupně dospěl ke správnému závěru, že pozemek p.č. 1312/2 tvoří s golfovým hřištěm jeden funkční celek, pak je třeba právně posoudit věc ohledně pozemku p.č. 1312/2 zcela shodně jako u ostatních pozemků, které byly předmětem žalob, tedy, že je naplněna překážka vydání pozemků ve smyslu zákonného ustanovení § 11 odst. 1. písm e) zák. č. 229/1991 Sb. Co se týká nákladového výroku IV. rozsudku o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení a jeho odůvodnění soudem I. stupně spočívající v tom, že není zjevná účelnost nákladů na externího zástupce z řad advokátů, jelikož se jedná o státní podnik v likvidaci, neztotožňuje se účastník č. 2 s tímto právním názorem soudu a jeho rozhodnutí považuje za nesprávné. Právo na právní pomoc a účelnost vynaložených nákladů, tj. právo účastníka zvolit si, zda se nechá zastoupit a případně kým, je ponecháno na vůli účastníka a je ústavně garantovaným právem. Ani státu není odepírána možnost dát se zastoupit advokátem. V tomto řízení ale účastníkem č. 2 není stát jako takový, ale státní podnik v likvidaci a především stát sám, tj. Česká republika – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových je vedle účastníka č. 2 samostatným účastníkem č. 3 v tomto řízení. Z vystupování a hájení zájmů účastníka č. 3 v průběhu tohoto řízení je zřejmé, že k řízení přistupoval odlišně od účastníka č. 2 a bez zájmu, kdy sám okresní soud v odůvodnění rozsudku uvádí, že stát se účastnil řízení před správním úřadem, ale v nyní vedeném soudním řízení vycházel z toho, že na sporu nemá zájem a soudních jednání se nezúčastňoval, o průběh řízení se ani nezajímal. Přístup a hájení zájmů v tomto soudním sporu účastníka č. 2 a účastníka č. 3 nejsou tedy, ačkoli by měly být, v souladu, ale spíše v rozporu. I z tohoto pohledu je tedy evidentní účelnost nákladů vynaložených účastníkem č. 2 na zastoupení advokátem v tomto soudním řízení. Za určitých okolností má zastupování státu advokátem povahu účelného uplatňování či bránění práva. Není personálně vybaven žádným aparátem vlastních právníků a není schopen se v daném sporu, v němž navíc vystupuje jako strana žalovaná, účinně bránit bez pomoci advokáta, a to i s ohledem na to, že jde o spor specifický, v němž je k efektivní obraně a k úspěšnému výsledku sporu třeba, aby byl zastoupen advokátem a náklady s tímto spojené je třeba považovat za účelné a nezbytné, potřebné k účelnému uplatňování nebo bránění práva. Považuje tedy v řízení před soudem I. stupně uplatněné náklady tohoto soudního řízení ze všech výše uvedených důvodů za účelné vynaložené. Navrhl, aby odvolací soud změnil výroky I., II. a IV. rozsudku Okresního soudu v Chrudimi č.j. 6 C 199/2005-587 a sám rozhodl tak, že se žaloby žalobce zamítají i v části, jíž se žalobce domáhá určení, že je výlučným vlastníkem pozemku p.č. 1312/2, ostatní plocha o výměře 789 m², zapsaného pro katastrální území a obec Svratouch na listu vlastnictví 568 v katastru

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Fífková.

nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro Pardubický kraj, Katastrální pracoviště Chrudim, dříve označeného v pozemkové knize vedené pro katastrální území Svratouch, číslo knihovány vložky 113, jako pozemková parcela č. 1312/2, původní kultura les; dále, že se ani ve vztahu k pozemku p.č. 1312/2, ostatní plocha o výměře 789 m², zapsaného pro katastrální území a obec Svratouch na listu vlastnictví 568 v katastru nemovitostí vedeného Katastrálním úřadem pro Pardubický kraj, Katastrální pracoviště Chrudim, nenahrazuje část výroku II. a) rozhodnutí Ministerstva zemědělství ČR, Pozemkového úřadu v Chrudimi ze dne 15.6.2005, č.j. PÚ 666/2005-20/05-2352 a dále uložil žalobci nahradit účastníku č. 2 náklady řízení jak v řízení nalézacím, tak odvolacím.

25. Obec Svratouch jako další účastník se k odvoláním žalobce a Brněnských strojíren nevyjádřila, účastník ČR – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových navrhl, aby odvolací soud ve výrocích I. až III. napadený rozsudek okresního soudu potvrdil a výrok IV. změnil tak, aby podle úspěchu ve věci přiznal 2. účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení.
26. Odvolací soud po zjištění, že odvolání bylo podáno včas (§ 204 o.s.ř.), osobou k němu oprávněnou (§ 201 o.s.ř.), je přípustné a obsahuje náležitosti dle § 205 odst. 1 o.s.ř., rozsudek z podnětu odvolání a v jeho mezích přezkoumal (§ 212 a § 212a odst. 1 o.s.ř.), když přihlížel i k důvodům v nich výslovně neuplatněným.
27. Podle ust. § 244 odst. 1 o.s.ř. rozhodl-li orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, orgán zájmové nebo profesní samosprávy, popřípadě smírcí orgán zřízený podle zvláštního právního předpisu (dále jen "správní orgán") podle zvláštního zákona o sporu nebo o jiné právní věci, která vyplývá ze vztahů soukromého práva (§ 7 odst. 1), a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení.
28. Podle ust. § 11 odst. 1 písm. e) zákona č. 229/1991 Sb., zákon o půdě, nelze pozemky vydat v případě, že na pozemku, který byl vyňat ze zemědělského půdního fondu, bylo na základě územního rozhodnutí zřízeno tělovýchovné nebo sportovní zařízení nebo se na pozemku nachází tělovýchovné nebo sportovní zařízení, které bylo zřízeno před 1. říjnem 1976.
29. Výkladem překážek vydání, jakož i pojmu tělovýchovné a sportovní zařízení dle § 11 odst. 1 písm. e) zákona o půdě, se zabývaly jak Nejvyšší soud, tak Ústavní soud, podle něhož: „*Institut překážek ve vydání nemovitosti podle ust. § 11 zákona o půdě je institutem stanovujícím výjimku z účelu restituční. Důvodem těchto vyluk je působení konkrétního veřejného zájmu nebo práv třetích subjektů (zastavenost pozemku stavbou, zřízení tělovýchovného nebo sportovního zařízení, zřízení hřbitova atd.), které v daném případě převažují nad účelem restituční a samotným restitučním nárokem na vydání původních pozemků a které by s ohledem na povahu zatížení pozemku vylučovaly nebo omezovaly využití pozemku v jiném soukromém vlastnictví. ... Pojmy a instituty obsažené v restitučních předpisech je proto třeba vykládat s ohledem na to, aby byl v maximální míře dosažen jejich účel, a rovněž s ohledem na to, že předmětem úpravy těchto předpisů jsou vztahy majetkoprávní, které jsou svou povahou občanskoprávními vztahy. Výklad pojmů obsažených v restitučních předpisech proto nelze podřizovat pojmům obsaženým v jiných právních předpisech či odvětvích veřejného práva, v daném případě práva stavebního. ... Je totiž třeba v konkrétním případě volit takovou interpretaci, která by směřovala k maximálnímu naplnění účelu restituční a současně respektovala proporcionalitu mezi omezením restitučního nároku na vydání původních pozemků a prosazením konkrétního veřejného zájmu.*“ (nález senátu ze dne 14. 7.2004, sp. zn. IV. ÚS 176/03).
30. Nejvyšší soud se však speciálně vyslovil k otázce tělovýchovného a sportovního zařízení zřízeného před 1. 10. 1976, jakož i před odnětím půdy, přičemž uvedl, že: „*skutečnost, že sportovní zařízení existovalo na pozemcích před 1. 10. 1976 je bez dalšího překážkou vydání pozemků.*“ (usnesení ze dne 8. 1.2014, sp. zn. 28 Cdo 2787/2013), přičemž: „*počáteční hranice zřízení sportovního zařízení v tomto zákonném ustanovení není upravena; tělovýchovné nebo sportovní zařízení, zřízená před 1. 10. 1976, jsou překážkami vydání pozemků již pro samotnou svoji existenci na pozemcích.*“
31. Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění učiněných soudem prvního stupně, která jsou podrobně popsána v odůvodnění napadeného rozhodnutí, včetně důkazních prostředků, o něž se

opírají; proto na ně odvolací soud pro stručnost odkazuje. Odvolání žalobce do výroku III. a odvolání účastníka 2. Brněnské papírny do výroku I. a II. však neshledal důvodným.

32. Okresní soud zcela vyčerpávajícím způsobem odůvodnil skutková zjištění, včetně podrobného popisu průběhu řízení před správním orgánem (Pozemkový úřad v Chrudimí), naplnění restitučního důvodu (darování v tísní) a vypořádal se s otázkou účastenství a procesním nástupnictvím na straně žalující (v rámci usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích č.j. 22 Co 160/2016-390 dospěl krajský soud k závěru, že nárok, který původní žalobci postoupili na společnost ŽĎAS a.s. je převoditelný a byly tak splněny veškeré podmínky uvedené v ust. § 107a odst. 1 a 2 o.s.ř.; podle nové úpravy občanského zákoníku lze postoupit jakékoliv plnění, které ale musí mít majetkovou povahu; v dané věci původní žalobci postoupili na společnost ŽĎAS a.s. byť nejistou pohledávku, ale pohledávku majetkové povahy).
33. Odvolací soud (shodně s názorem soudu prvního stupně) dospěl k závěru, že vydání pozemků označených jako p.č. 1306/1, 1306/2, 1312/1, 1312/3, 1312/4 a 1277/3 v k.ú. a obci Svatouch (přesně identifikovány ve výroku III. rozsudku okresního soudu) brání překážka stanovená v ust. § 11 odst. 1 písm. e) zákona o půdě. Okresní soud zjistil, za jakých okolností původní vlastníci (manželé Ch██████████) převedli předmětné pozemky darováním v roce 1969 na stát, v jakém stavu se tyto pozemky nacházely v době přechodu na stát, jak bylo dále s pozemky nakládáno a jak byly tyto před 1. 10. 1976 využívány. Tato svá zjištění včetně důkazních prostředků, z nichž se podávají, okresní soud podrobně popsal v odůvodnění svého rozhodnutí. I zde se odvolací soud s takto zjištěným skutkovým stavem okresního soudu zcela ztotožňuje a v podrobnostech na něj odkazuje.
34. Stěžejní námitkou provázející jak řízení před správním orgánem, řízení před okresním soudem v rámci přezkumu správního rozhodnutí, tak i před soudem odvolacím, je existence překážky stanovené v ust. § 11 odst. 1 písm. e) zákona o půdě (existence sportoviště před 1. 10. 1976). Odvolací soud sdílí názor okresního soudu, že golfové hřiště, jako cíleně vytvořený areál, umístěný na zemědělských a lesních pozemcích fakticky existovalo v době odnětí těchto pozemků, a tedy i před 1. 10. 1976, což znamená, že je zde překážka bránící vydání těchto pozemků ve smyslu § 11 odst. 1 písm. e) zákona o půdě. Při rozhodování o posouzení rozsahu golfového hřiště a zvažování judikatorních požadavků na straně jedné a povahy projednávané věci na straně druhé, dospěl okresní soud k závěru, že golfové hřiště je svébytným přírodním sportovištěm, které má typicky areálovou povahu, jehož rozloha není omezena na jednotlivé herní prvky a jejich bezprostřední okolí (hřiště by bylo tvořeno souborem těchto prvků), ale golfové hřiště zahrnuje i okolí jednotlivých herních prvků a prostor mezi nimi. Ke zvláštnostem golfového hřiště jako sportoviště nutno říci i skutečnost, že i lesní porosty tvoří jeho součást. Pokud zákonodárce v ust. § 11 odst. 1 písm. e) zákona o půdě hovoří o „sportovišti zřízeném před 1. 10. 1976“, tak nutno toto ustanovení vykládat tak, že záměrem zákonodárce bylo vyloučení jakéhokoliv sportoviště z nároku oprávněných osob na vydání takového pozemku. Datum 1. 10. 1976 je klíčové pro stanovení režimu překážky vydání pozemku, neboť dikce § 11 odst. 1 písm. e) zákona o půdě vymezuje dva typy případů – v případě, kdy tělovýchovné nebo sportovní zařízení bylo na pozemku zřízeno před 1. 10. 1976, jsou tato zařízení překážkou vydání již pro samu svoji existenci na předmětných pozemcích; naproti tomu v případech, kdy bylo tělovýchovné či sportovní zařízení zřízeno až po 1. 10. 1976, je třeba se zabývat i otázkou, zda byl pozemek vyňat ze zemědělského půdního fondu a zda bylo vydáno územní rozhodnutí (viz. např. usnesení IV. ÚS 342/02). A pokud bylo na předmětných pozemcích golfové hřiště, které je nepochybně sportovištěm (neboť golf je nepochybně sportem), před 1. 10. 1976, tak i zde ust. § 11 odst. 1 písm. e) zákona o půdě brání vydání těchto pozemků. Vyjma pozemku p.č. 1312/2, neboť z dokazování provedeném před okresním soudem (zejména místního šetření a výpovědi svědkyně paní Krupíčkové) bylo prokázáno, že tento pozemek se pro golfovou hru nevyužívá a ani nedotváří jeho areál. Pro účely posouzení existence překážky pro vydání pozemku podle § 11 odst. 1 písm. e) zákona o půdě je rozhodující především naplnění podmínky skutečné existence sportovního zařízení; sportovní nebo tělovýchovné zařízení (či jeho část) musí být na požadovaném pozemku zřízeno nebo

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Fífková.

požadovaný pozemek musí být za účelem jeho provozu užíván, případně musí jít o pozemek, bez něhož by provoz sportovního zařízení nebyl bez neodůvodněných obtíží možný; přitom při řešení otázky, zda je pozemek součástí areálu sportovního zařízení, není významné jeho formální začlenění, nýbrž jeho skutečná využitelnost k provozu sportovního zařízení (viz. např. 28 Cdo 3076/2016). Cílem restitucí je vydání neprávem odňatých pozemků a zákon o půdě stanoví pouze výjimky z této zásady. Pokud tedy pozemek p.č. 1312/2 neslouží k provozování golfu a ani jinak se nedotýká golfové hry, je tedy na místě tento pozemek s odkazem na smysl restitučního zákona oprávněným osobám (v tomto řízení žalobci) vydat. Pro úplnost odvolací soud doplňuje, že institut překážek vydání nemovitostí podle § 11 zákona o půdě je institutem stanovícím výjimku z účelu restitucí a je vždy třeba v konkrétním případě volit takovou interpretaci právního předpisu, která by směřovala k maximálnímu naplnění účelu restituce a současně respektovala proporcionalitu mezi omezením restitučního nároku na vydání původních pozemků a prosazením konkrétního veřejného zájmu (viz. např. usnesení NS ČR 28 Cdo 894/2010).

35. Ohledně pozemku p.č. 1277/3 odvolací soud opět odkazuje na vyčerpávající odůvodnění okresního soudu, kdy tento pozemek nelze vydat z důvodu zastavěnosti – koupaliště. Navíc nutno zdůraznit, že z obsahu odvolání žalobce do výroku III. se podává pouze argumentace vůči „golfovému hřišti“.
36. Odvolací soud proto ze všech shora uvedených důvodů rozsudek okresního soudu v odvoláním napadeném výroku I., II. a III. jako věcně správný potvrdil (§ 219 o.s.ř.).
37. Odvolací soud se však neztotožňuje s názorem okresního soudu v části nákladového výroku IV. rozsudku o nákladech řízení mezi žalobcem a 2. účastníkem – Brněnské papírny, kdy okresní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Okresní soud své rozhodnutí postavil na tom, že účastník 2. – Brněnské papírny je specifický subjekt se specifickými úkoly a není zjevná účelnost nákladů na externího zástupce z řad advokátů. Právo na právní pomoc a účelnost vynaložených nákladů, tj. právo účastníka zvolit si, zda se nechá zastoupit a případně kým, je ponecháno na vůli účastníka a je ústavně garantovaným právem. Ani státu není odepírána možnost dát se zastoupit advokátem. V tomto řízení ale účastníkem č. 2 není stát, ale samostatná právnická osoba- státní podnik v likvidaci a především stát sám, tj. Česká republika – jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových je vedle účastníka č. 2 samostatným účastníkem č. 3 v tomto řízení a je z vystupování a hájení zájmů účastníka č. 3 v průběhu tohoto řízení zřejmé, že k řízení přistupoval odlišně od účastníka č. 2. Účastník č. 2 Brněnské papírny není organizační složkou státu ani veřejnoprávní korporací a nemá zákonnou povinnost personálního vybavení aparátem vlastních právníků, nehledě na to, že jde o spor specifický a nesouvisí s předmětem činnosti tohoto podniku. Proto i náklady se zastoupením právním odborníkem z řad advokátů je třeba považovat za účelné a potřebné k účelnému uplatňování nebo bránění práva. Odvolací soud považuje námitky účastníka č. 2 v tomto směru za opodstatněné. Konečně mají i oporu v judikatuře (např. III. ÚS 2428/10 ze dne 312. 3. 2011) dle níž, nelze účastníkovi řízení, i když je státním podnikem, v tak právně i časově složité věci upírat právo na advokáta, když navíc v řízení jako další účastník figuroval přímo stát, a jejich vzájemné postoje se mohly jevit jako odlišné. Přibrání advokáta jako právního zástupce 2. účastníka lze v posuzované věci pokládat za odůvodněné, protože skýtalo větší šanci na kvalifikované hájení zájmů tohoto účastníka. Odvolací soud z uvedených důvodů změnil nákladový výrok IV. ve vztahu mezi žalobcem a Brněnskými papírnami a v souladu s ust. § 142 odst. 3 o.s.ř. (neúspěch Brněnských papíren jen v nepatrné části) přiznal účastníku č. 2 – Brněnské papírny vůči žalobci právo na náhradu nákladů řízení. Zbývající část výroku IV. rozsudku okresního soudu potvrdil (tzn. ve vztahu mezi žalobcem a dalšími účastníky na straně žalované). Účelně vynaložené náklady Brněnských papíren před okresním soudem spočívají v nákladech za zastoupení advokátem za 6 úkonů právní služby po 2.100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, účast u jednání dne 12. 10. 2011 přesahující 5 hodin, písemné vyjádření ze dne 17. 3. 2010 a ze dne 5. 11. 2012) dle § 9 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. – advokátní tarif, platné v době uskutečnění právní služby, dále za 8 úkonů právní služby po 3.100 Kč (účast u jednání dne 15. 2. 2017, dne 29. 11. 2017 a dne 25. 1. 2018, účast na místním šetření dne 25. 4. 2017

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Fífková.

a 4 x písemné vyjádření /ze dne 23. 4. 2017, 30. 5. 2017, 3. 1. 2018 a 4. 2. 2018/) dle § 9 odst. 4 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb. – advokátní tarif, platné v době uskutečnění právní služby, za 14 paušálních náhrad hotových výdajů po 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), za cestovné zástupce ke 3 jednáním okresního soudu z Prahy do Chrudimi a zpět automobilem BMW 320, reg. zn. 8A58314, při ujetí 280 km za 1 cestu tam a zpět, průměrné spotřebě 7,9 l/100 km benzínu Natural za 29,50 Kč a náhradě za amortizaci, celkem cestovné za 3 cesty 5.233,50 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu a vyhl. č. 440/2016 Sb.), za cestovné na místní ohledání z Prahy do Svratky a zpět automobilem BMW 320, reg. zn. 8A58314, při ujetí 390 km za 1 cestu tam a zpět, průměrné spotřebě 7,9 l/100 km benzínu Natural za 29,50 Kč a náhradě za amortizaci, celkem cestovné 2.519 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu a vyhl. č. 440/2016 Sb.), za náhradu za promeškaný čas za cesty k soudu a místní šetření a zpět za celkem 34 půlhodin po 100 Kč (§ 14 odst. 3 advokátního tarifu) a 21% DPH, tj. celkem účelné náklady 2. účastníka činily 63.830,50 Kč. Tuto částku uložil krajský soud k úhradě neúspěšnému žalobci. Krajský soud při stanovení tzv. tarifní hodnoty pro výpočet odměny za uskutečněný úkon právní služby aplikoval ust. § 9 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, neboť se neztotožnil s argumentací 2. účastníka o „ocenitelnosti“ předmětu poskytnuté právní služby vycházející ze znaleckého posudku č. 103/06/2015 o určení ceny pozemkových parcel v k.ú. Svratouch, obec Svratouch vedených na LV č. 870 vypracovaným Ing. A. D. dne 1. 3. 2015, kdy by tarifní hodnota měla činit částku ve výši 11.599.477,50 Kč, tj. odměna advokáta za 1 právní úkon dle vyhlášky č. 177/1996, Sb., advokátního tarifu, činit částku ve výši 48.940 Kč bez DPH. Odvolací soud zdůrazňuje, že cena předmětných pozemků zjištěná znaleckým posudkem nemá v daném řízení žádný relevantní význam – znalecký posudek byl žalobcem zadán z toho důvodu, že mezi ním a Brněnskými papírnami probíhala jednání o možném odkupu pozemků a zjišťovala se tržní cena. Pokud by se tarifní hodnota měla odvíjet od ceny předmětných pozemků, pak by muselo jít o ocenění k datu účinnosti zákona o půdě, tj. k datu 24. 6. 1991 podle tehdejšího cenového předpisu (viz zákon o půdě), což by však bylo spojeno s nepoměrnými obtížemi (srovnej ust. § 9 odst. 1 advokátního tarifu). Proto odvolací soud přistoupil k aplikaci § 9 advokátního tarifu, tak jak je uvedeno výše, a jež se mu jeví pro daný případ příležitým, a v části nákladů řízení mezi žalobcem a Brněnskými papírnami výrok IV. rozsudek okresního soudu změnil (ust. § 220 o.s.ř.), ve zbývajících částech napadený výrok IV. jako věcně správný potvrdil (§ 219 o.s.ř.).

38. O nákladech odvolacího řízení ve vztahu mezi žalobcem a 2. účastníkem odvolací soud dle ust. § 224 odst. 1 § 142 odst. 3 o.s.ř. 2. účastníkovi přiznal právo na náhradu nákladů odvolacího řízení ze stejných důvodů jako před okresním soudem, neboť úspěch 2. účastníka byl stejný jako před okresním soudem. Přitom náklady 2. účastníka před odvolacím soudem spočívaly v zaplaceném soudním poplatku z odvolání ve výši 3.000 Kč, v nákladech zastoupení advokátem za 3,5 úkonů právní služby po 3.100 Kč (účast u jednání dne 12. 11. 2018, účast u vyhlášení rozhodnutí dne 19. 11. 2018, podání odvolání a písemné vyjádření k odvolání žalobce ze dne 7. 7. 2018) dle § 9 odst. 4 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb. – advokátní tarif, platné v době uskutečnění právní služby, za 4 paušální náhrady hotových výdajů po 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), za cestovné zástupce ke 2 jednáním odvolacího soudu z Prahy do Pardubic a zpět automobilem BMW 320, reg. zn. 8A58314, při ujetí 250 km za 1 cestu tam a zpět, průměrné spotřebě 7,9 l/100 km benzínu Natural za 30,50 Kč a náhradě za amortizaci, celkem cestovné za 2 cesty 3.204 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu a vyhl. č. 440/2016 Sb.), za náhradu za promeškaný čas za cesty k soudu a zpět za celkem 12 půlhodin po 100 Kč (§ 14 odst. 3 advokátního tarifu) a 21% DPH z odměny, náhrad, ztráty času a cestovného. Celkem odvolací náklady 2. účastníka představují částku 22.909 Kč, kterou odvolací soud uložil k úhradě neúspěšnému žalobci. Lhůta k plnění byla vždy stanovena v souladu s ust. § 160 odst. 1 o.s.ř.
39. Zároveň odvolací soud rozhodl o náhradě nákladů řízení před odvolacím soudem mezi žalobcem, obcí Svratouch a ČR – Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových podle ust. § 224 odst. 1 § 142 odst. 3 o.s.ř. a žádnému z nich právo na náhradu nákladů odvolacího řízení nepřiznal, když žalobce i ČR – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových se

výslovně těchto nákladů vzdaly a z obsahu spisu bylo zjištěno, že obci Svratouch žádné náklady související s odvolacím řízením nevznikly.

40. Povinnost nahradit 2. účastníkovi jak náklady řízení před okresním soudem, tak i náklady odvolacího řízení, uložil odvolací soud žalobci ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku (§ 160 odst. 1 věta před středníkem o.s.ř.) k rukám jeho zástupkyně JUDr. Zuzany Nepovím Sedlákové (§ 149 odst. 1 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání u Okresního soudu v Chrudimi ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu. O dovolání by rozhodoval Nejvyšší soud ČR. Dovolání je přípustné, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud.

Pardubice 19. listopadu 2018

Mgr. Miloš Zdražil v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Fifková.

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 10.01.2019 a je vykonatelné. Připojení doložky provedla Ivana Fenýková dne 06.02.2019.